

צומות

מקורות עבור השיעור של הרב אברהם בלס

תלמוד ירושלמי תענית ב, א

"א"ר לעזר [ישעי' נח ה] הכזה יהיה צום אבחרהו אלא יום ענות אדם נפשו אין זה צום שאני חפץ בו ואי זהו צום שאני חפץ בו [שם ו ז] הלא זה צום אבחרהו. פתח חרצבות רשע התר אגדות מוטה וגוי הלא פרוש לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית מה כתיב בתריה אז תקרא וה' יענה וגו'...
 "אמר רב כל תענית שאינה נעשית כתיקנה עליה הכתוב אומר [ירמיי' יב ח] נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה".

תלמוד ירושלמי תענית ב, א

"ר' חלבו אמר לר' יודן נשייא פוק עימן וצערך עבר. א"ר יוסה הדא אמרה אילין תענייתא דאנן עבדין לית אינון תעניין למה דלית נשייא עמן".

תלמוד בבלי תענית יב, ב

משנה. "עברו אלו ולא נענו - בית דין גוזרין שלש תעניות אחרות על הצבור, אוכלין ושותין מבעוד יום, ואסורין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה, ונועלין את המרחצאות... **גמרא.** בשלמא כולהו - אית בהו תענוג: רחיצה וסיכה ותשמיש המטה, אבל מלאכה - צער הוא! - אמר רב חסדא אמר רב ירמיה בר אבא: אמר קרא קדשו צום קראו עצרה אספו זקנים - כעצרת, מה עצרת אסור בעשיית מלאכה - אף תענית אסור בעשיית מלאכה".

תלמוד ירושלמי תענית א, ו

"ר' זעירה בשם רב ירמיה העושה מלאכה בתענית ציבור כעושה מלאכה ביום הכיפורים מ"ט [יואל ב טו] קדשו צום קראו עצרה. והא תני הלילה מותר והיום אסור א"ר זעירה קיימה אבא בר ירמיה אספו עם משעת אסיפת עם".

תלמוד ירושלמי ראש השנה א, ד

"תמן חשין לצומא רבה תרין יומין. אמר לון רב חסדא למה אתם מכניסין עצמכם למספק הזה חזקה שאין בית דין מתעצלים בו. אבוה דר' שמואל בר רב יצחק חש על גרמיה וצם תרין יומין אפסק כרוכה ודמדך".

תלמוד ירושלמי תענית ד, ו

"רבי יהושע בן לוי ציים תשיעי ועשירי רבי אבון ציים תשיעי ועשירי רבי לוי ציים תשיעי ולילי עשירי".

תלמוד בבלי ראש השנה יח, ב

"צום השביעי - זה שלשה בתשרי, שבו נהרג גדליה בן אחיקם. ומי הרגו - ישמעאל בן נתניה הרגו, ללמדך ששקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלהינו".

תלמוד ירושלמי תענית ד, ה

"תני רשב"י ר"ע רבי היה דורש [זכריה ח יט] כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי וגו'. צום הרביעי זה י"ז בתמוז שנשתברו הלוחות ובטל התמיד והובקעה העיר ושרף אפוסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל צום החמישי זה ט"ב שבו חרב הבית בראשונה ובשנייה צום השביעי זה ג' בתשרי יום שנהרג בו גדליה בן אחיקם צום העשירי זה י' בטבת שבו סמך מלך בבל על ירושלים.

תלמוד ירושלמי תענית ד, ו

"א"ר יונה הדא דאת אמר מרוח ומלבוש ברם מרוח ומתקנה. כן אנן אמרינן הדין קצרה אסור ליה מיעבד עיבידתיה".

תלמוד ירושלמי תענית ד, ו

"רבי יצחק בן אלעזר מן דהוה תשעה באב נפק הוה מכריז ופתחון ספרייא ומאן דבעי יספר".

תלמוד ירושלמי תענית ד, ו

"משנכנס אב ממעטין בשמחה שבת שחל ט' באב להיות בתוכה אסורין מלספר ומלכבס ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין לא יאכל בשר ולא ישתה יין רשב"ג אומר ישנה רבי יהודה מחייב בכפיית המיטה ולא הודו לו חכמים: גמ' אמר ריב"ל הדא דאת אמר בבניין של שמחה אבל אם היה כותלו גוהה סותרו ובונהו אמר שמואל בכותלא דגניי".

תלמוד ירושלמי תענית א, ו

"תני אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא איסור מלאכה במקום שנהגו. היה הולך אצל רבו או אצל בתו ועבר בים או בנהר אינו חושש ניטנפו רגליו מטבילין במים ואינו חושש. הורי רבי בא כהן תנייא הורי רבי אחא בבא מן הדרך והיו רגליו קיהות עליו שמותר להרחיצם במים".

תלמוד ירושלמי תענית ד, ה

"מפני מה לא קבעו אינו תענית? חננא אביי דבר ינטה בשם רבי בנייה שלא קבלו רוב ציבור עליהם... אמר ר' לוי כתיב [ויקרא יח ה] אשר יעשה אותם האדם וחי בהם ואין מאור עיניו של אדם חוזר אלא לאחר ארבעים יום".

תלמוד ירושלמי ברכות ב, ד

"עובדא הוה בחד יהודאי דהוה קאים רדי געת תורתיה קומוי עבר חד ערביי ושמע קלה א"ל בר יודאי בר יודאי שרי תורך ושרי קנקנד דהא חריב בית מוקדש' געת זמן תניינות א"ל בר יודאי יודאי קטור תורך וקטור קנקנד דהא יליד מלכא משיחא".

תלמוד ירושלמי תענית א, ו

"תני אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא איסור מלאכה במקום שנהגו. היה הולך אצל רבו או אצל בתו ועבר בים או בנהר אינו חושש ניטנפו רגליו מטבילין במים ואינו חושש. הורי רבי בא כהן תנייא הורי רבי אחא בבא מן הדרך והיו רגליו קיהות עליו שמותר להרחיצם במים".

תלמוד ירושלמי תענית א, ח

"רבי בא בר כהן אמר קומי רבי יסא רבי אחא בשם רבי יעקב בר אידי אסור לארס אשה בערב שבת הדא דאת אמר שלא לעשות סעודת אירוסין הא לארס יארס שמואל אמר אפילו בתשעה באב יארס שלא יקדמנו אחר".

תלמוד ירושלמי מסכת תענית ד, ו

"אמר רבי יוחנן ובלבד עיקר סעודת תשעה באב".

תלמוד ירושלמי תענית ד, ו

"יאות אמר רבי יהודה מה טעמון דרבנן עשו אותו כמי שמתו מוטל לפניו אינו לא כופה את מיטתו ולא ישן על גבי מיטה כפויה".